

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTEKÓW

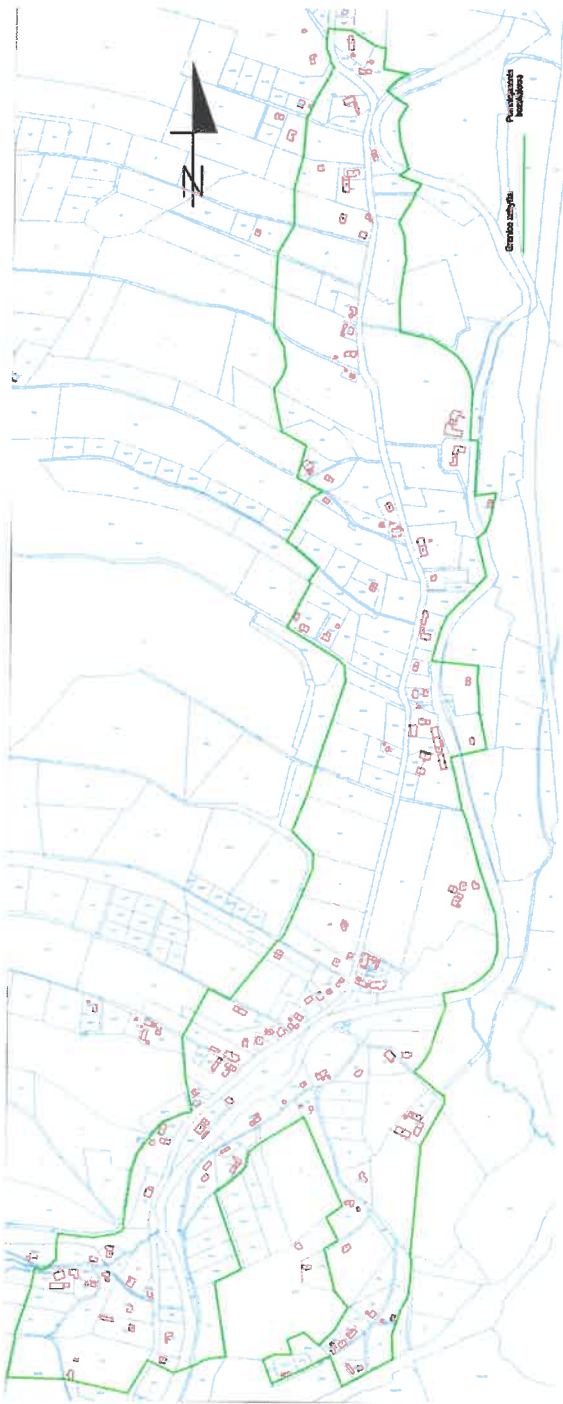
1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY WSI DŁUGOPOLE
DOLNE

2. Czas powstania

XIV w.

9. Materiały graficzne

3. Miejscowość

DŁUGOPOLE DOLNE

4. Adres (ulica, nr posesji)

5. Przynależność administracyjna

województwo: **DOLNOŚLĄSKIE**

powiat: **KŁODZKI**

gmina: **BYSTRZYCA KŁODZKA**

6. Współrzędne geograficzne

50° 15' 32.658" N 16° 38' 29.353" E

7. Użytkowanie obecne

MIESZKALNE

ROLNICZE

8. Stan zachowania

NAZWY: Nedirsten Langenawe, Nedirn Langenaw, Niederlangen, Langenaw interior, Niederlangenan, Langenanu Nieder, Długopole Dolne.

HISTORIA: Długopole Dolne to jedna z najstarszych wsi w Kotlinie Kłodzkiej, wzmiankowana po raz pierwszy w 1346 r. W 1361 r. występuje już w dokumentach zróżnicowanie obu części miejscowości (Długopole Dolne i Długopole Górne). Od XIV w. przez wieś przebiegał trakt handlowy z Wrocławia do Brna i Wiednia, dzięki czemu była to jedna z najważniejszych osad w okolicy, związana funkcjonalnie z Bystrzycą Kłodzką. W okresie wojen husyckich wieś została doszczętnie zniszczona, jednak szybko zasiedlona ponownie i odbudowana. Miejscowość wyludniła się ponownie około poł. XVII w. z powodu zarazy i przegranej chłopów w buncie. Około 1633 w. wymieniano się tu 11 kmieci i 10 zagrodników. Liczba gospodarstw kmiecych pozostała prawie niezmienna do 2. poł. XVIII w., dominowały gospodarstwa chatupnicze i zagrodnicze (liczba wzrasta do ok. 52). W XIX w. widoczny jest znaczny wzrost ludności wsi, a liczba budynków wzrasta o 1/3. Długopole Dolne kontynuuje rozkwit, aż do ok. 1910 r. oraz ponownie do lat 30. XX w. dzięki rozwojowi niedalekiego uzdrowska oraz kolei. Po 1945 r. sytuacja ludnościowa nie uległa dużym zmianom ze względu na sąsiedztwo Bystrzycy Kłodzkiej oraz uzdrowska. Od ok. XVIII w. Długopole Dolne było już wykształconą w pełni tańcuchówką z zasięgami bardzo podobnymi do obecnych. W 1 poł. XIX w. widoczny był już zasadniczy, obecny układ dróg na terenie wsi. W ostatnich latach widoczny jest wzrost siedliska, jednak historyczny układ tańcuchowy wzbogacony o krótkie drogi prowadzące do poszczególnych zabudowań jest nadal dobrze czytelny w terenie.

Istniejące zagrożenia, postulaty konserwatorskie, źródła i literatura – załącznik do karty ewidencyjnej nr 1.

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

3 lipca 2023 r.

Adamina Modrzejewska

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ

Nr 1

1. Miejscowość	DŁUGOPOLE DOLNE	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres	6. Zawartość załącznika
2. Gmina	BYSTRZYCA KŁODZKA	HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY WSI DŁUGOPOLE DOLNE	ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA POSTULATY KONSERWATORSKIE ŹRÓDŁA I LITERATURA
3. Powiat	KŁODZKI		
4. Województwo	DOLNOŚLĄSKIE		

ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA:

- zatrącenie historycznie ukształtowanego układu ruralistycznego wsi
- przebudowa i niezgodne z doktryną konserwatorską prace remontowe historycznej zabytkowej zabudowy mieszkalnej i gospodarczej

POSTULATY KONSERWATORSKIE:

- zachowanie historycznej dominanty w krajobrazie jaką jest kościół św. Jerzego
- rozbudowa wsi z poszanowaniem historycznego ukształtowanego układu ruralistycznego
- budowa nowych obiektów z zastosowaniem materiałów występujących w budownictwie lokalnym oraz z zachowaniem cech charakterystycznych dla Kotliny Kłodzkiej
- prace remontowe i modernizacyjne przy historycznej zabudowie mieszkalnej i gospodarczej należy prowadzić z zachowaniem i poszanowaniem oryginalnej substancji zabytkowej
- zachowanie i konserwacja małej architektury sakralnej
- prace przy obiektach zabytkowych należy prowadzić w uzgodnieniu ze służbami konserwatorskimi

ŹRÓDŁA I LITERATURA

Brygier W., Dudziak T., Chomiak I., Ziemia Kłodzka, Pruszków 2018.
Dehio-Handbuch der Kunstdenkmäler in Polen Schlesien, Berlin 2005.
Kögler J., *Die Chroniken der Grafschaft Glatz*, Bd. 1, *Die Stadt- und Pfarrechroniken von Lewin, Mittelwalde, Wünschelburg, Neurode, Wilhelmsthal*, 1841.
Knie J., *Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuß. Provinz Schlesien*, 1845.
Rybka-Cegielska I., Boguszewicz M., Wiśniewska D., *Studium środowiska kulturowego gminy Bystrzyca Kłodzka woj. Wałbrzyskie tom II, część I*, Wrocław 1995.
Słownik geografii turystycznej Sudetów, T. 15: Kotlina Kłodzka i Rów Górnej Nisy, Wrocław 1994.

Kartografia

Messtischblatt Habelschwerdt 5765, ok. 1936 r.

Opracowanie załącznika:
(data i podpis)

3 lipca 2023 r.

Adamina
Modrzejewska

